

sina tidskrifter kom att bli känd och respekterad – och tydligen hade svårt att säga nej – blev han tillfrågad om att vara med i diverse styrelser. Hans korta levnad sammanfaller, som redan nämnts, i hög grad med en tid i svensk kristenhet då en rad initiativ togs vad gäller socialt och missionellt arbete i Sverige och utomlands. I en del fall var Rosenius själv initiativtagare, i andra fall var det andra som stod för initiativet. Vissa av de verksamheter som blev resultatet av dessa initiativ lever fortfarande, det gäller till exempel det som i dag heter Ersta diakoni (på Rosenius tid Diakonisällskapet) och Stockholms stadsmission. I båda dessa sällskap satt Rosenius i styrelsen. Han var även ledamot i styrelsen för Föreningen för mission i Kina och för Stockholms traktatsällskap, två föreningar som inte längre finns men som på sin tid spelade en viss roll i väckelsekristna kretsar.

Det sammanhang som på ett särskilt sätt förknippas med Rosenius är dock EFS (Evangeliska Fosterlandsstiftelsen), där han var styrelseledamot från början 1856 och fram till sin död tolv år senare. Han var med vid bildandet av EFS och kom att i hög grad påverka förkunnelsen inom rörelsen och även dess inriktning på internationell mission och dess val att förbli en inomkyrklig rörelse. Trots sin öppenhet mot andra kristna riktningar var Rosenius själv teologiskt djupt förankrad i den lutherska traditionen och i sin lojalitet till Svenska kyrkan. Till och med när han ifrågasattes av många inom kyrkan – inte minst av präster – förblev han lojal; att bilda ett eget samfund var aldrig något alternativ för honom.

Teologin

Med detta som bakgrund är det nu dags för att närmare begrunda ett par utmärkande drag i Rosenius teologi, en teologi förankrad i det lutherska men ändå med sin alldeles egna

betoning. Rosenius var egentligen inte någon nydanande teolog, han var snarare en teolog som levandegjorde det reformatoriska arvet i sin egen tid genom de betoningar han gjorde. Dessa betoningar var i sin tur delvis beroende av intryck från framför allt herrnhutism och pietism.

Rosenius var egentligen inte någon nydanande teolog, han var snarare en teolog som levandegjorde det reformatoriska arvet i sin egen tid.

Den teologiska utgångspunkten för Rosenius var spänningen mellan Gud som den helige och rättfärdige och människan som den syndfulla och ovärdiga. I mötet mellan dessa två – Gud och människa – är den senares enda räddning att Gud också är nådig och barmhärtig. Och det är något som visar sig i Jesu död på korset. Ty där framträder Gud samtidigt som helig och barmhärtig. Helig genom att han kräver ett offer för världens synd; barmhärtig genom att han i sonen Jesus själv tar på sig straffet. Denna teologiska grundtanke gör att Rosenius i sin teologi blir mycket kors- och Jesuscentrerad.

I Rosenius **Kristuscentrering** ligger en stark betoning av den kristna trons objektiva sida. Han var mycket misstänksam mot att låta känslor styra en människas tro. Hur viktiga känslor än är för en enskild individ, är det avgörande för tron det som skett utanför människan. Rosenius lyfte alltid fram det objektiva. Ett talande exempel är hans förkunnelse om syndernas förlåtelse eller försoningen, denna grundsten i den kristna tron. Förlåtelsen, säger han, den är redan avklarad. Alla människors synder blev förlättna när Jesus dog och uppstod. Därför finns förlåtelsen där, den gäller alla och väntar bara på att bli mottagen. Att som enskild tro, det är att ta mot Guds förlåtelse, och den ges när män-